

NOVI ZNANSTVENO-STRUČNI ČASOPIS ZA HRVATSKI KAO MATERINSKI, DRUGI I STRANI JEZIK

Lahor, časopis za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik, Zrinka Jelaska (ur.), godina 1, svezak 1, broj 1, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo; 1-150.

Hrvatsko filološko društvo u rujnu je ove godine izdalo prvi broj časopisa za hrvatski kao materinski, drugi i kao strani jezik. U hrvatskoj publicistici ne postoji časopis u kojem se na jednome mjestu mogu naći tekstovi vezani uz ovladavanje hrvatskim kao materinskim jezikom, jednojezičnim i dvojezičnim. Autori koji su se bavili tim područjem svoje su znanstvene i stručne radove objavljivali u različitim časopisima u Hrvatskoj koji nisu izravno povezani s tim područjem istraživanja. Zato je iznimno hvale vrijedan trud koji su članovi organizacijskoga odbora uložili pri osmišljavanju, oblikovanju i uređivanju ovoga novog časopisa, za koji je odlučeno da će izlaziti dva puta godišnje i u kojem se na jednom mjestu mogu pratiti kretanja i dostignuća u kroatistici, ali i u njezinu širem interdisciplinarnom području – psiholingvistici, sociolingvistici, lingvodidaktici, pedagogiji, psihologiji te drugim znanstvenim disciplinama.

Kako je istaknuto u *Uvodnoj riječi* u časopisu, ideja za njegovo pokretanje proizašla je iz priprema organizacijskoga odbora za I. znanstveni skup *Hrvatski kao drugi i strani jezik* (kraticom HIDIS) koji je održan u Zagrebu u listopadu prošle godine. Časopis je na zanimljiv način dobio ime. Naime, sudionicima toga znanstvenoga skupa bilo je ponuđeno da elektroničkim putem izaberu tri od dvadesetak ponuđenih imena, sastavljenih kraćenjem različitih riječi vezanih uz područja kojima je bilo predviđeno da će se časopis baviti (*hrvatski, materinski, jezik, drugi, strani, lingvistička, kroatistička, istraživanja, analiza*), te da ih rangiraju. Kraticu LAHOR (lingvistička analiza hrvatskoga) najviše glasača stavilo je na prvo mjesto. Časopis krasi i lijepo osmišljena naslovnica s osuvremenjenim oblikom glagoljskoga slova *h* koji se može vidjeti na internetskoj stranici Croatiana (<http://www.croatiana.org/croatiana--casopisi-lahor.htm>).

Glavna je urednica Zrinka Jelaska, izvanredna profesorica na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Članovi su uredničkoga

odbora (uključujući i uredništvo) kroatisti i drugi filolozi iz različitih gradova Hrvatske: Krešo Bagić, Dunja Pavličević-Franić, Ivana Vidović-Bolt, Josip Silić, Ivo Pranjković, Jelena Mihaljević-Djigunović (Zagreb), Mile Mamić (Zadar), Karol Visinko (Rijeka), Irena Vodopija (Osijek), te inozemstva: iz Kanade Vinko Grubišić (Waterloo), iz SAD Henry Cooper (Indiana, Bloomington), iz Australije Boris Škvorc (Sydney), iz Mađarske Ernest Barić (Pečuh) te iz Poljske Sybilla Daković (Wrocław). Tajnice su: Lidija Cvikić, Milvia Gulešić-Machata, Jelena Kuvač, Jasna Novak-Milić.

U prvome broju *Lahora*, u rubrici *Članci i rasprave*, mogu se pročitati ovi radovi:

Dunja Pavličević-Franić: Jezičnost i međujezičnost između sustava, podstava i komunikacije; Boris Škvorc: Hrvatski uokviren engleskim: jezik austral-skih Hrvata kao prvi i drugi jezik; Andrea Zorka Kinda-Berlakovich: Hrvatski nastavni jezik u Gradišću u školsko-političkome kontekstu; Sanda Lucija Udier, Milvia Gulešić-Machata i Marica Čilaš-Mikulić: Gramatičko-semantički pristup obradi padeža; Ines Šafarić, Ana Čalušić i Vesna Mildner: Procjena izgovora neizvornih govornika hrvatskoga jezika; Sanda Lucija Udier: Položaj glagolskih enklitika u nastavi hrvatskoga kao stranoga jezika za početnike; Jasna Novak-Milić i Milvia Gulešić-Machata: Međukulturna kompetencija u nastavi hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika; Nives Opačić: Nastavci hrvatskoga kao stranoga jezika u susretu različitih kultura; Antun Pavlin: Odrasli učenici hrvatskoga jezika i komunikacijski pristup.

U rubrici *Prikazi i osvrti* Tamara Gazdić-Alerić prikazala je knjigu *Komunikacijom do gramatike* autorice Dunje Pavličević-Franić; Milvia Gulešić-Machata prikazala je treće, prerađeno i prošireno izdanje udžbenika *Kroatisch für die Mittelstufe: Lese- und Übungstexte* (u prijevodu: *Hrvatski za srednji stupanj: tekstovi i vježbe*) autorice Marije Korom; Jelena Kuvač i Maša Musulin prikazale su knjigu *Hrvatski kao drugi i strani jezik* u kojoj su sabrani većinom neobjavljeni radovi nastali za potrebe znanstveno-istraživačkoga projekta koji je vodila urednica Zrinka Jelaska *Hrvatski kao strani jezik: Razvojni rječnik i gramatika*, te projekta koji ga nasljeđuje *Hrvatski kao drugi i strani jezik*.

U rubrici *Kronika* mogu se pročitati prikazi triju znanstvenih skupova. Milvia Gulešić-Machata, Jasna Novak-Milić i Sanda Lucija Udier prikazale su 1. znanstveni skup o hrvatskome kao drugome i stranome jeziku (HIDIS) koji je u listopadu prošle godine održan u prostorijama Matice hrvatske i Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu. Marta Medved-Krajnović prikazala je 15. godišnju konferenciju Europskoga društva za drugi jezik – EUROSLA, u organizaciji hrvatskih stručnjaka za istraživanje drugoga jezika s Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, kojima je povjerena organizacija toga uglednoga skupa održanoga u Dubrovniku u rujnu prošle godine. Ivana Olujić i Petar Radosavljević predstavili su događaje vezane uz 20. znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom *Jezik i identiteti*, Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku. Skup je održan u svi-

bnju ove godine u Splitu, u palači Milesi, u prostorijama Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU. U njegovu je radu sudjelovalo približno 140 izlagača iz Hrvatske i inozemstva (Meksika, Velike Britanije, Francuske, Nizozemske, Njemačke, Austrije i dr.).

U rubrici *Predstavljanje* opisane su tri internetske stranice koje su ponajprije vezane uz hrvatski jezik, ali i uz književnost i filologiju. Lidija Cvikić predstavila je novu internetsku stranicu <http://www.croatiana.org>, pokrenutu u veljači ove godine, na kojoj se mogu naći razne informacije vezane uz hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik. Maša Musulin predstavila je internetsku stranicu Zagrebačke slavističke škole <http://www.hrvatskiplus.org>, na kojoj se osim servisnih informacija o programu, najavi seminara, proseminara i lektorata, te izvan-nastavnih aktivnosti, nude raznovrsni prilozi o povijesti i suvremenom stanju hrvatskoga jezika, književnosti i kulture. Tatjana Ratkajec predstavila je sadržaj internetske stranice <http://www.hrt.hr/navrhjezika>, koju je u travnju ove godine pokrenula Hrvatska radiotelevizija, kao svojevrsnu dopunu svoje televizijske emisije *Navrh jezika*, namijenjene ponajprije mladima. I spomenuta emisije i njezina internetska stranica imaju isti zadatak: učiniti učenje hrvatskoga jezika i njegovih pravopisnih i gramatičkih pravila pristupačnijim i zanimljivijim.

U rubrici *Vijesti i najave* možemo pročitati proglas koji je sastavila tročlana skupina na čelu s profesorom emeritusom Josipom Silićem u ime svih sudionika 1. znanstvenoga skupa *Hrvatski kao drugi i strani jezik*. Proglas je upućen svima koji na bilo koji način mogu utjecati na to da hrvatski jezik na stranim sveučilištima (i ne samo na njima) bude nazvan hrvatskim imenom. Naime, na spomenutome su skupu neki profesori i lektori, koji rade na stranim sveučilištima, upozorili na to da se hrvatski jezik još uvijek naziva *srpskohrvatskim jezikom*. Autori proglasa upozoravaju na to da se mora voditi računa i o praktičnim problemima (malen broj studenata i nemogućnost angažiranja četiriju lektora – lektora za hrvatski jezik, lektora za srpski jezik, lektora za bosanski jezik i lektora za crnogorski jezik, na istome sveučilištu), ali da je nedopustivo da se hrvatski ne tretira kao autonoman standardni jezik, ravnopravan drugim standardnim jezicima u svijetu, a da se spomenuta praktična problematika može riješiti suvremenim kontrastivnim pristupima svim jezicima, njihovim sličnostima i različitostima, ali, kako naglašavaju, *ne istodobno*. Zato pozivaju sve one koji se nađu u prilici da utječu na rješavanje toga problema da u svoje razgovore s odgovarajućim političarima o ulasku u Europsku Uniju uključe i temu *hrvatski jezik*.

Na kraju prvoga broja *Lahora* u rubrici *Najave znanstvenih skupova* mogu se naći najave skupova vezanih uz lingvistiku.

Ponovimo još jednom da je Lahor dugo očekivan časopis vezan uz hrvatski kao materinski, drugi i kao stani jezik, za koji se nadamo da će što jače *zapuhati*.

Novome časopisu želimo dug život te mnogo zadovoljnih čitatelja i suradnika!

Tamara Gazdić-Alerić